

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Всеукраїнська наукова студентська конференція
«Міжнародне право в період
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

Відповідальний редактор

Аракелян Мінас Рамзесович – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

Укладачі:

Бехруз Хашаматула Набійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

Бугаєць Альона Сергіївна – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

Гриб Анна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Дронов Владислав Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Форманюк Вікторія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Слісаренко Анастасія Олександрівна – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

гармонізації законодавства та зміцненню демократичних цінностей у правовому полі Союзу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с.
2. Рим О. М. Трудове право Європейського Союзу та його вплив на розвиток трудового права України. Львів: Івана Франка, 2021. С. 507.
3. Ховпун О. С., Домбровська О. В. Принципи права Європейського Союзу: сучасне визначення. *Principles of the European Union Law: modern definition*, 2022. С. 292-297.

***Ключові слова:** право Європейського Союзу, принцип верховенства, правова система, інтеграція, пропорційність, правова визначеність.*

***Науковий керівник:** доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Сурілова Олена Олексіївна.*

Котелевська Валерія Русланівна

здобувачка вищої освіти 4-го курсу

факультету судового та міжнародного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕФІНІЦІЇ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Право Європейського Союзу (ЄС) є складним та багатогранним явищем, яке виникло внаслідок інтеграційних процесів на континенті. Його розвиток тісно пов'язаний із зміною політичного, економічного та соціального середовища в

Європі, що породжує численні теоретичні проблеми при визначенні його сутності, обсягу та особливостей.

Право Європейського Союзу (ЄС) представляє собою особливу правову систему, що виникла внаслідок інтеграційних процесів між державами-членами [1, с.34].

Ця система має свої специфічні норми, принципи та механізми, які регулюють відносини як між країнами ЄС, так і між ними та іншими суб'єктами міжнародного права. Право ЄС базується на ряді основоположних угод та законодавчих актів, які забезпечують функціонування Європейського Союзу як політичного та економічного утворення [2, с.166].

Дефініція права Європейського Союзу (ЄС) є важливим аспектом вивчення європейської інтеграції, оскільки вона охоплює не лише правові норми, але й принципи, інститути та процеси, які визначають функціонування ЄС.

Право ЄС відрізняється від національного права, оскільки воно виникає внаслідок угод між державами-членами та має за мету забезпечення співпраці та інтеграції між ними. У цій статті розглянемо основні складові та поняття, пов'язані з дефініцією права ЄС.

Перш за все, важливо зазначити, що право ЄС не є самостійною правовою системою в класичному розумінні, а скоріше функціонує як складова національних правових систем держав-членів.

Основна мета права ЄС полягає в забезпеченні інтеграції між країнами-учасниками та створенні єдиного правового простору. Відповідно до цього, його складові включають первинне право (установчі договори) та вторинне право (регламенти, директиви, рішення).

Одна з основних теоретичних проблем полягає в розумінні природи права ЄС. Ця проблема стосується питання, наскільки право ЄС має пріоритет над національним законодавством, і чи можуть держави-члени обирати, чи виконувати норми ЄС. Судова практика Європейського суду справедливості (ЄСС) підтверджує пріоритет права ЄС, проте це не завжди сприймається

однозначно на національному рівні, що призводить до напруженості між національними та європейськими інтересами [3].

Іншою проблемою є різниця в правових традиціях та системах країн-членів. Європейський Союз складається з держав з різними правовими культурами: континентальним, загальним правом та іншими. Це викликає труднощі у формулюванні спільних правових норм та принципів.

Наприклад, концепції прав людини та верховенства права можуть трактуватися по-різному в різних країнах, що ускладнює правове регулювання на рівні ЄС.

Динаміка розвитку права ЄС також створює виклики для його дефініції. Постійно змінювані політичні, економічні та соціальні умови вимагають адаптації та вдосконалення правових норм. Це веде до появи нових інститутів, інструментів та механізмів правового регулювання.

Отже, теоретичні проблеми дефініції права Європейського Союзу відображають складність і багатогранність цього правового явища. Визначення права ЄС вимагає врахування його природи, динаміки розвитку, правових традицій країн-членів та взаємодії з національними системами. Ці проблеми потребують подальшого дослідження, щоб забезпечити ефективне функціонування права ЄС і підтримувати інтеграційні процеси на європейському континенті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Смирнова К.В., Святун О.В., Березовська І.А. та ін. Асоціація між Європейським Союзом і третіми країнами: сучасний стан і динамізм в умовах інтеграції та дезінтеграції: монографія. К. ВПЦ «Київський університет», 2022. 239 с.

2. Кулабухова А. В. Вплив громадян на функціонування ЄС та проблема «дефіциту демократії». *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. Х.: Право, 2015. Вип. 29. С. 166-178.

3. Kochenov D.V. Elephants in the Room: The European Commission's 2019 Communication on the Rule of Law. Hague. *Journal on the Rule of Law*. 2019. 11. P. 423-450.

Ключові слова: ЄС, право, правова система, природа права ЄС, система.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Канєнберг-Сандул Оксана Констянтинівна.

Латиш Яна Вадимівна

здобувачка вищої освіти 4-го курсу,

факультету судового та міжнародного права,

Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЛЬ СУДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ФОРМУВАННІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

У сучасних реаліях, де міжнародні відносини стають дедалі складнішими, роль Суду Європейського Союзу (СЄС) у формуванні європейського права набуває особливого значення. СЄС не лише забезпечує правозастосування та тлумачення норм європейського законодавства, але й активно впливає на розвиток правових стандартів у державах-членах.

Функції Суду полягають у захисті прав громадян, забезпеченні правової визначеності та стабільності в правовій системі ЄС. Через механізми попереднього запиту та прецедентного права, СЄС формує єдину правову базу, що сприяє інтеграції національних правових систем у європейську правову спільноту.

Актуальність теми обумовлена необхідністю глибшого розуміння механізмів, через які Суд впливає на національне законодавство, а також його ролі у забезпеченні дотримання принципів верховенства права та захисту прав людини.

Завальнюк Анастасія Миколаївна	
ВСТУП УКРАЇНИ ДО ЄС: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ.....	407
Красюн Анастасія Сергіївна	
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	410
Ландейс Альберт Олександрович	
ПРОБЛЕМАТИКА ВСТУПУ УКРАЇНИ В ЄС В УМОВАХ ВІЙНИ.....	413
Потелешенко Крістіна Анатоліївна	
АДАПТАЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	418
Удод Вікторія Володимирівна	
ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З ЄС: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	423
СЕКЦІЯ № 14. ПРАВО ЄС: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	429
Дехніч Анастасія Вікторівна	
ПРАВОВИЙ СТАТУС ГРОМАДЯН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	429
Думініка Марія Олександрівна та Рацун Ангеліна Анатоліївна	
ПРАВО НА ПРИТУЛОК ТА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	433
Елісашвілі Ілля Володимирович	
ЄДИНА ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЯК УНІКАЛЬНА ПРАВОВА КОНЦЕПЦІЯ.....	436
Ігнатюк Аліка Альбертівна	
РОЛЬ СУДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В СОЮЗІ.....	439
Карасені Олександра Василівна	
СУЧАСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ ТА ОСНОВ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	443
Котелевська Валерія Русланівна	
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕФІНІЦІЇ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	446
Латиш Яна Вадимівна	
РОЛЬ СУДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ФОРМУВАННІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА.....	449
Леснякова Вікторія Олександрівна	
РОЛЬ ЄС У ПОДОЛАННІ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	452
Лук'янчук Катерина Петрівна	